

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

7. juli 2020

Besvarelse af spørgsmål 386 alm. del stillet af udvalget den 15. juni 2020 efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Ministeren bør redegøre for, om banker skal kunne låne ud alene ved hjælp af NemId, som tilsyneladende også kan misbruges – eller om bankerne bør forpligtiges til at foretage tjek, som f.eks. opringning til den lånende part, med henblik på at sikre, at pengene lånes til den korrekte person? Der henvises til artiklen: ”Forbrugerrådet efter misbrug: NemId er ikke så sikkert, som vi gik og troede”, dr.dk, den 15. juni 2020 <https://www.dr.dk/nyheder/indland/forbrugerradet-efter-misbrug-nemid-er-ikke-saa-sikkert-som-vi-gik-og-troede>.

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Jeg forstår spørgsmålet går på, hvorvidt vi som borgere grundlæggende kan have tillid til NemID-systemet som en sikker indgang til vores kontakt med både offentlige myndigheder og private virksomheder, herunder også pengeinstitutter. Erhvervsministeriet har derfor bedt Digitaliseringsstyrelsen, der er ansvarlig myndighed for NemID, om at vurdere NemID-systemets sikkerhed som identitetsvalideringsværktøj. Digitaliseringsstyrelsen oplyser i den sammenhæng følgende, som jeg kan henholde mig til:

"Digitaliseringsstyrelsen arbejder sammen med banker og Nets løbende på, at NemID-løsningen har og fortsætter med at have et højt niveau af sikkerhed, da det er afgørende, at borgerne føler sig sikre, når de skal anvende NemID.

NemID er en løsning, der benyttes til validering af identiteter. Løsningen er baseret på to-faktor sikkerhed, hvilket betyder, at NemID udover at bestå af brugernavn og adgangskode også har en fysisk faktor i form af et akkreditiv, dvs. et nøglekort, nøgleviser eller nøgleapp. En it-kriminel skal således have fat i både brugernavn, adgangskode og akkreditivet for at misbruge et NemID, hvorved der skal avanceret kriminalitet/phishing-forsøg til, før et NemID kan misbruges.

Det er vigtigt at påpege, at ligesom der kan svindles med en underskrift i den fysiske verden, kan der svindles med digitale identiteter. Forskellen er,

at der i den fysiske kun kræves en kuglepen, mens der med NemID kræves fuld adgang til vedkommendes brugernavn, adgangskode samt akkreditivet fx nøgle fra nøglekort. I de sager, Digitaliseringsstyrelsen er bekendt med, har det være nøglekortet, de kriminelle har skaffet sig adgang til. I den næste generation af NemID, det kommende MitID, vil nøglekortet blive udfaset som akkreditiv.

Hvad angår sikkerheden i de digitale løsninger er det de enkelte tjenesteudbydere, såsom pengeinstitutter, som er ansvarlige for deres digitale løsninger. Tjenesteudbydere skal hertil selv foretage vurdering af, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der skal være i deres løsninger, og om der ud over et login med NemID skal foretages yderligere kontroller af brugerens identitet. Denne vurdering bør fx foretages på baggrund af gældende lovgivning på området. Det kan eksempelvis være lovkrav om at sikre, at en bruger er juridisk myndig, før at en bindende aftale kan indgås.

Endeligt kan Digitaliseringsstyrelsen orientere om, at det er muligt at indsætte en kreditvarsel i CPR. Dette kan man gøre som borger via selvbetjening på borger.dk. Kreditadvarsel er en markering i CPR om, at man ønsker at blive advaret mod, at der ydes lån og kredit i ens navn. Det kan være særlig relevant i forhold til nogle borgergrupper, fx socialt udsatte eller ældre borgere, som kan være i større risiko for at få franarret eller bliver tvunget til at udlevere NemID-oplysninger."

Med hensyn til spørgsmålet, om pengeinstitutter skal kunne udlåne alene ved hjælp af NemID kan jeg oplyse, at det følger af den finansielle lovgivning, at en kreditgiver inden kreditaftalens indgåelse skal vurdere forbrugers kreditværdighed. Forpligtelsen til at foretage en kreditværdighedsvurdering gælder for alle kreditgivere, herunder pengeinstitutter, realkreditinstitutter, ejendomskreditselskaber og forbrugslånsvirksomheder.

Vurderingen af forbrugers kreditværdighed skal ske med henblik på at vurdere, om forbrugeren på baggrund af dennes økonomiske situation vil være i stand til at betale de forudsatte afdrag på kreditaftalen. Det vil således være i strid med reglerne, hvis lånet ydes, såfremt kreditværdighedsvurderingen viser, at forbrugeren ikke vil være i stand til at tilbagebetale de forudsatte afdrag.

Ud over krav til kreditvurdering er virksomheder omfattet af hvidvaskloven, f.eks. pengeinstitutter, derudover forpligtet til, når de etablerer en forretningsforbindelse med en kunde, at indhente identitetsoplysninger på kunden og kontrollere de identitetsoplysninger, som kunden har afgivet. Virksomheden kan i den forbindelse anvende NemID til at kontrollere kundens identitetsoplysninger.

NemID kan imidlertid udelukkende anvendes som den eneste kontrolkilde i de tilfælde, hvor pengeinstituttet har foretaget en risikovurdering af det konkrete kundeforhold og vurderet, at der er lav risiko for hvidvask og terrorfinansiering, og at instituttet kan opnå en tilstrækkelig kontrol af kundens identitetsoplysninger ved, at kunden bekræfter disse ved at bruge sit NemID. Hvis der ikke er tale om en lavrisikokunde, skal pengeinstituttet supplere NemID med, eller i stedet anvende, andre kontrolkilder. Pengeinstituttet kan f.eks. bede kunden om at fremvise pas eller kørekort. Pengeinstituttet kan også sende en unik kode til et mobilnummer, som pengeinstituttet har kontrolleret tilhører kunden.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup